

Črešnjevo drevo, katerega zreli sad je mravlje močno na se vlekel, jih je bilo v kratkem rešeno, ko se je deblo s karbolovo raztoplino pomočilo; vendar pa so se v 3—4 dneh zopet jele zbirati, ko je duh karbolove kisline preminil. Se le, ko se je volnati trak v karbolovo kislino pomočen okoli debla ovil, so bile mravlje za zmiraj odpodene. Tudi razni drugi mrčesi se dajo s to raztoplino pregnati, posebno listne uši, ki so rastlinam in drevju mlajšemu in starejšemu zelo na škodo. Posebno rože in breskve imajo od teh mrčesov silno veliko trpeti. Tako rožni grmič leta in leta ni cvel, ker so listne uši mu vse cvetje zadušile. Brž pa, ko je bil spomladi z rečeno raztoplino zmerno poškopljeno, otet je bil pogubnega mrčesa in prihodnja spomlad ga je videla v obilnem, lepem cvetju. Karbolova kislina je toraj za pokončevanje raznega mrčesja vse priporočbe vredna.

Kak upliv ima krma na dobroto svinjskega mesa.

M. Na dobroto svinjskega mesa slanina in špeha sploh ima krma velik vpliv. Kuruza, kakor se navadno sem ter tje svinjam, slasti proti koncu pitanja, daje poprek bolj mehko meso in slanino vendar pa prijetnega, sladkega okusa. Najboljšega okusa pa postane svinjetina, ako se krmače z mlekom in sploh z mlečnimi odpadki, kakoršnih se v mlekarijah nahaja, pitajo. Tudi ječmenov drobljenec, drobljen ječmen, daje dobro meso. Če se jim pa oves in grašek poklada, imajo že bolj trdo vlaknato meso. Svinje, katerim se zelena detelja poklada, imajo neko posebno rumenkasto malo okusno meso. Po želodovi klaji dobi meso nek posebno neprijeten okus.

M. Pridelovanje pelina. Pelin (*Artemisia absinthium*) se po vrtilih, vinogradih, kjer se je enkrat zaplodil, sam ob sebi širi in zareja. Kdor ga pa hoče v večji meri in s pridom pridelovati, ta si mora bolj suho, negnojeno zemljo poiskati. Po starih kamnolomnih, rudokopnih robovih, kamenitih klancih in grobljah prav dobro stori. Pomnoži se ali s sajenicami iz semena, ki se jeseni na dobrih vrtnih gredah poseje brž ko je dozorelo, ali pa tudi z delenjem korenin. Sajenice se morajo 45—60 cent., če močno raste, celo 90 cent. vsaksebi saditi. Ko so se enkrat prijele, potem večidel več let stojé brez vse obdelave in strežbe. Ker pa starejše rastline po zimi rade pozebejo, treba je skrbeti, da se nastale luknje vedno z mladimi nadomestijo. V kamenitem in peščenem zemljišču je treba gledati, da seme o pravem času izpade in se raztrosi. Pelin cvete julija in avgusta, zori septembra in oktobra, listje se pobira meseca maja, cvetje pa julija. Prodaja se po lekarnicah ali apotekah.

M. Trpežno kolje za vinograde in plotove. Da kolje za razne potrebe tako rekoč nepokončljivo postane, priporoča neki angleški list, da se mora v kuhano laneno olje pomakati, v katero se

je toliko ogljevega prahu namešalo, da je vse kakor barva gosto postalo. Tako kolje pre nikdar ne zgnjije. Poskusiti ne škodi.

M. Pomoček zoper podgane, stakore. Vzame se toliko moke, da se cela zmes more v ponvi v hlebček precej trdne pogače speči. Na $\frac{1}{4}$ kila drobno zribane morskega čebula (*Scylla maritima*) in na $\frac{3}{8}$ drobno sesekane slanine se jemlje navadno tri perišča moke. Vse vkup se v ponvi speče v pogačo in potem podganam vrže. Pravijo, da ta pomoček podgane pomori.

Sejmovi. 3. junija Loče, sv. Ema, Lučane, Ljutomer, Ptujška gora, Mahrenberg, Maribor (goveji in konjski sejmi), Mozirje, Laški trg, Rače. 5. jun. sv. Marjeta na Pesnici; 6. junija Turnišče.

Dopisi.

Od sv. Petra pod Mariborom. (Zlato sv. meso) slovesno in sijajno obhajali so 25. maja velečestiti gospod Marko Glaser, naš 37letni župnik, ob enem častni kanonik, konzistorijalni svetovalec lavantinski in duhovni svetovalec sekovski. Na predvečer bila sta zvonika farne in podružne cerkve krasno razsvitljena. Drugi den je navrelo veliko ljudstva in došlo od vseh strani mnogo čestilcev zlatomešnikovih, med temi 3 jublanti preč. g. dekan in kanonik Žuža, župnik v pokoju č. g. Grosskopf in č. o. Gabriel, frančiškan, dalje lavantinski kapitel, graški kanonik preč. g. Misija, več dekanov, župnikov, profesorjev, kaplanov, frančiškanov, skup 32 duhovnih gospodov. Vsi so občudovali, kako je bilo vse lepo in primerno urejeno in okinčano. Pred slovesnim sprevedom je sestra in gospodinja zlatomešnikova, spošt. Marija Glaserjeva, po 50. letih zopet z vencem pristopila in ga položila na bratovo glavo; stregli ste njej 2 družici sorodkinji: Johana in Rozalija Glaserjeva. Prizor je navzoče do solz genil. Spreved je bil krasen. Udeležila se ga je šolska mladež, belo oblečene deklice, pevci, bogoslovci, duhovniki, kanoniki, jublanti vsak z barvano palico v roki, na katerej je bil venec z napisom: 50 let. Pri sv. meši so asistirali preč. kanoniki lavantinski, bogoslovci pa in domači in tuji pevci pod vodstvom g. Maniha izvrstno peli latinsko Molitorjevo: missa Angelorum custodum. Po sv. meši so pa nam preč. g. kanonik Kosar v uzvišeni mojsterskeji besedi po I. Petri 4, 10. razložili mnogovrstne velike zasluge zlatomešnikov. Po sv. opravi se je v farovžu zlatomešniku čestitalo in pri tej priliki se jim poklonilo mnogovrstnih daril, diplom in čistitek. Došlo je tudi mnogo telegramov, pisem itd. Med onimi, ki so pismeno čestitali, bili so tudi 3 deželni poslanci: dr. Radaj, dr. Dominkuš in Fluher, čitalnica mariborska, prečastiti knezoškof graški in preuzvišeni nadškof solnograški. Krasna je bila pa čestitka lavantinske duhovščine z kronogrami latinskimi, koje je spretno

sestavil č. g. župnik Herg. V obednici bilo je za 180 ljudi pripravljeno. Med obedom so preč. g. prošt Zorčič napili sv. očetu Leonu XIII. preč. g. kanonik Žuža svitlemu cesarju, preč. g. kanonik Misija našemu milostljivemu knezu in škofu, preč. g. kanonik Kosar velečestitemu zlatomešniku in preč. novi naš g. kanonik Kovačič novemu kanoniku sekovskemu preč. g. Misiji. Zmes so gg. bogoslovci prepevali krasne slovenske pesmi, 11 rejenk od šolskih sester nemški deklamovalo vezane besede o življenju zlatomešnikovem in naposled so stopile narodno slovanski oblečene deklice istega izvrstnega zavoda ter čestitale jublantu in svojemu najpožrtvalšemu očetu, vsaka v drugem slovanskem jeziku: Štajerka, Kranjica, Korošica, Bošnjakinja, Čehinja, Slovakinja in Rusinja! Nenavadni prizor je navzoče močno razveselil in izvalil živahno priznavanje! Sploh svečanost je bila velikim zaslugam blagega jublanta vseskozi primerna. Omenim še č. g. župnika Virka, ki so lepo pesem zlatomešniku na čast zložili in dopostali. Pela se je od gg. bogoslovcev po napevu g. Maniha. Vsak gost je prejel od bivšega č. g. kaplana Zmazeka knjižico: „Fara sv. Petra pod Mariborom“ z jako dobro podobo jublantovo. Prečestitega novega zlatomešnika pa nam ljubi Bog ohrani še prav mnogo let!

Iz Ruš. (Lepo počastili) so Rušanci svojega slavnega rojaka in preč. jublanta g. Marka Glaserja. Poklonilo so g. zlatomešniku za 100 fl. vrednosti darov in sicer: g. Miha Karničnik, predstojnik srenje v Rušah, Njihov stričnik in botrinček, je daroval srebrno kupico z napisom: Zlatomešniku Marku Glaserju hvaležni M. K. Stala je ta kupica 50 fl. Podobo Ruške matere božje s krasnim vencem in napisom: Ta venec zročujemo v dar hvaležni Rušanci. Venec je spletla Rušanka Julijana Skerbs, hčer pokoj. Grizolda, drugo priskrbela je Marija Serne Maroldinja, ktera se je za vse te reči najbolj trudila. Vsa podoba stoji okoli 20 fl. Maroldinja Marija Serne je dala tudi 6 kupic in eno flašo na tukajšnji steklarnici narediti. Na vsaki kupici je druga letna številka in sicer I. M. G. 1806, (rojstno leto); II. M. G. 1829 (primicija); III. M. G. 1838 (dvorni kaplan); IV. M. G. 1843 (župnik pri sv. Petru); V. M. G. 1859 (častni korar); VI. M. G. 1862 (postavila se je Smolniška cerkev). Na flaši je napis: Zlatomešniku Marku Glaserju iz hvaležnosti 1879. Kupice veljajo 12 fl. Ruška srenja je za mnoge zasluge tudi za Ruše pri cerkvi in zavarovanje Ruške kronike, ki toliko zgodovinskega v sebi ima, zlatomešnika 28. aprila za častnega srenječana izvolila; zato se jim je častna dipolma darovala, na kateri se vidijo; Smolniška cerkev, Ruška cerkev, Ruška mati božja, ki so same fotografije. Prečestitemu rojaku in jublantu pa želimo, da bi se lepega dne zlatomešnega prav dolgo in vselej veselil srcem spominjali!

Od sv. Jurija v Slov. gor. (Plazi, sv. birma.) Veliki deževni nalivi 3. in 4. t. m. so bili uzrok

mnogim plazom. Najbolj oškodovani so posestuiki na Malni, posebno g. Jožef Šabeder, kteremu je viničarijo blizu za 3 črevlje premaknilo in stene tako razrušilo, da so v njej speči ljudje morali v temni noči pobegniti pod streho k bližnjemu sosedu. Zopet na drugem kraju ravno temu posestniku so plazi podrli tudi živinski hlev. Viničarju je bilo mogoče rešiti komaj le svojo govedo, svinčeta pa ne. Akoravno so Slovenske gorice lep veseli kraj, vendar se mora zdaj vsak zavzeti, če pogleda, kako tu in tam na tisuč zlahtnih vinskih trt, lepih jabolk, hrušek in zelenih setev globoko pod nasipano prstjo trohni. Zraven je bila povodenj tudi v dolih taka, da nje nikdo ne pomni. Mostovi so odplavali, ceste se raznesle ali pa zasule, tako da je bilo občinam pomisliti, kaj bo, ker je bila delitev sv. birme za št. Lenarčko dekanijo vže razpisana. Popravljali so torej steze, kolikor in kakor so mogli. Premilostljivi knezo-škof so po teh krajih od 12.—20. maja, torej tudi pri nas 13. birmali.

Iz št. Vida v Slov. graškem okraju. (Novega dušnega pastirja) smo dobili, težko uže pričakovanega. Od 26. februarja sem smo takšnega pogrešali, kar je bilo mnogim, posebno bolnikom hudo težavno. Ob nedeljah in praznikih bili smo brez službe božje, zavolj bolnikov pa smo morali hoditi sosednih duhovnikov nadlegovat, da so prišli sv. zakramentov umirajočim delit. Tem večje bilo je veselje, ko smo prvič v „Slov. Gosp.“ brali, da so č. g. Tombah naš novi župnik postali. Tolike časti in veselja se nismo nadejali in smo torej komaj čakali dne, ko so imeli k nam priti. Bilo je to 14. maja ter smo Jih kolikor mogoče slovesno sprejeli. Med pokanjem možnarjev so obhajali svoj vhod v farovž. Nedeljo potem 18. maja opravljali so nam prvo službo božjo. Bilo je tudi več sosednih duhovnikov navzočih, med njimi tudi č. g. nadžupnik št. Martinski pod Slov. Gradcem. Bog nam ohrani našega novega dušnega pastirja mnogo, mnogo let. Bog Jih živi!

Iz Gruškoveca. (Težave pri sedanji žganjariji) postajajo neznosljive. Uže samo ta postava mora kmetom oči odpreti, da liberalni nemški poslanci niso vredni niti piškavega oreha. Še tisto, kar dobri poslanci, n. pr. naš mnogo spoštovani poslanec g. Mihael Herman, sprožijo in nasvetujejo, često zametujejo in pod klop mečejo. Vse meri pri liberalcih le na kvar in uničenje kmetskega stanu, če prav sami menda vsi tega ne vedó. Ko so g. Herman bili pri nas, smo jih ustmeno prosili, naj nam pomagajo, da zadobimo nekaj polajšave pri žganjariji. Kakor smo brali v „Slov. Gosp.“ šte. 5. stran. 34. so g. Herman to tudi storili v državnem zboru predlagaje zbornici dobro utemeljeno prošnjo št. Lenartskega okrajnega zastopa: naj bi se preuredila žganjarijska postava od 27. junija l. 1878. Kakor poganjanje kmetskih poslancev g. Pfeiferja, Vošnjaka, Hermana itd., naj bi se davki ne iztirjevali po novih

davkarijskih iztirjevalcih, naj bi se ponarejevanje vina obdačilo itd. ni zdalo nič, ker so liberalni mestni volilci z liberalnimi grajščaki imeli večino, ednako se je tudi prošnja zastran polajšave pri žganjariji vrgla v papirni koš. Zato pa so ostale sitnobe. Sedaj nikomur ni dopuščeno za domačo potrebo brezplačno žgati. Tudi si nihče ne smeje kotla izposoditi. Kdor hoče žgati, ta mora si drva in vso tvarino tje spraviti, kder je kotel doma. Ali kaka nadloga je to v bregovitih krajih in potem mora naglo noč in den žgati, kakor da bi v glažuti glaže delal. Žalostno je to, da se kmetu nič ne privošči. Grunt je itak, posebno gorica, hudo obdačena, sedaj pa še s pridelkom ne more brez novega plačila ravnati tako, kakor bi mu več dobička vrglo. Če tropine svinjam spolaga, mu ni treba plačati, če pa jih za sebe žgati hoče pa mora plačati in vrh tega mnogo težav, celó nepotrebnih, prestati. Ali kdor išče, ta najde, kdor prosi ta dobi. Zato izvolimo zopet g. Hermana v Ptujskem okraju, g. Vošnjaka v Celjskem, v Mariborskem pa poderimo Seidla, da bo število pravih kmetjskih poslancev pomnoženo. Kajti le tako zamoremo po malem podreti. G. poslance pa prosimo, naj se potem zopet krepko popremejo za nam kmetom potrebno preuredbo od liberalcev uvedene žganjarijske postave. Če jim pa treba podpisanih prošenj, kakoršna je v „Slov. Gosp.“ štev. 5., jih dobijo na cente. Vsak predstojnik, vsak kmet jo podpiše. Jožef Bezjak, župan.

Iz Konjic. (Letina) dobro kaže. Imeli smo skoro 4 tedne dež. Sedaj se je pa vendar enkrat izvedrilo. Čeravno je 12. maja debel sneg Pohorje pokril, greje nam vendar ljubo solnce polja in gorice prav ugodno. Zrak se je uže toliko ugrel, da se ne bojimo več nevarne slane. Zimne so lepe, rž je uže 5. maja pognala prvo steblovje; zimski ječmen je precej trpel, pa se je popravil, istotako tudi zimska pšenica. Jarina je precej zaostala. Upamo, da si kmalu pomore. Največje težave imamo s koruzo, ker je zemlja preveč mokrotna in blatna. Rana koruza ni mogla izkaliti, ker je bilo premrzlo. Plazovi so posestnikom mnogo škode naredili in napeti potoki veliko njiv in travnikov poplavalili. Trs v goricah žene nejednako in bodemo veliko manj brali, kakor lani; sadovja ne bo! Tem lepša je pa trava, sena bodemo imeli veliko in še lepega! Tudi detelja lepo raste. Kupčija pa stoji; nihče ne poprašuje ne po vinu pa ne po zrnju!

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Dne 22. maja so svitli cesar prvemu državnemu zboru storili konec in ukazali razpisanje novih volitev. Do dne 29. maja je ministerstvo razpisalo volitve za Česko, Gališko, Slezijo, Moravsko, Spod. Avstrijsko, Štajersko, Kranjsko, Gorico, Istrijo in Trst. Za volitve volilnih mož se je treba precej pobrigati, posebno v volilnih

okrajih, kder bo volilna borba najhujša n. pr. v Mariborskem, Belaškem in Velikovskem volilnem okraju. Korošci se naj zdramijo in pomislijo, da so l. 1873. v Belaku samo za 6 glasov propali, da so voljeni poslanci bili med vsemi najrevnejši (Petrič in Edelman) in da so takrat uradniki nemškutarje podpirali, kar sedaj ne bo! Na Štajerskem se privrženci tistih 112 Turkov, ki so v državnem zboru bili zoper osvobojenje turških kristijanov (dr. Duhač, Seidl, Forregger), še niso zbogali in bodo 8. junija imeli zbor v Gradcu na podlagi načrta, o katerem spregovorimo prihodnjič več. Le to opomnimo, da se v njem tirja še večjo brezverstvo in šolah in da naj se č. gg. župnikom in kaplanom itd. vzame volilna pravica, število mestnih poslancev pomnoži, Avstrija še bolj razkolje in sultanu Bosna in Hercegovina vrnite ali vsaj dalje ne smemo v Turčijo marširati, tudi na kmeta je treba „nekoliko ozreti se“ (Kolika milost!?)! Taki so novi liberalci ali „fortšritlarji“. Naj le „fortšritlarji“ ali odhajajo od nas Slovencev proč s Seidlom vred čem dalje od nas tem bolje! — V Lipnici je minister Stremayer zagovarjal svoje obnašanje v državnem zboru itd. pa tudi govoril za zasedenje Bosne. Iz tega je pa zopet jasno, kako so si nemški liberalci zastran Bosne navskriž. Mnogo si prizadevajo Nemci izvedeti, koga bodemo Slovenci postavili za kandidate. Denešnji volilni shod deželnih slovenskih poslancev in odličnejših narodnjakov bo reč uže toliko uredil, da bodo potem volilci sami zamogli brez težav in strahu pred kakim razporom za dotičnega kandidata odločiti se. Za Kranjsko je blagi g. Bleiweiss prevzel vodstvo volitev! Sicer pa nemški liberalni listi zopet prav marljivo lažejo o volitvenih zadevah, kakor je uže pri njih navada. Bodi jim! Za Trst so svitli cesar potrdili novega župana dr. Bazzonija, česar gotovo mnogi ljudje niso pričakovali. —

Vnanje države. Bismark je vendar čuden stric. Sedaj ko so mu liberalci pomagali celo Nemčijo pograbit proti temu, da jim je „kulturno borbo“ privoščil, začjenja svoje prijateljstvo popuščati. Zvezal se je s konservativci in katoličani ter dognal postave, po katerih bo kmetjskim ljudem in obrtnikom pomagano. Na ptuje blago bo colnino naložil, tako mnogo denarjev dobil, domačemu denarju pot iz dežele zabranil in kmetškemu ljudstvu dače zmanjšal. Liberalci, posebno poslanci mest, hudo upijajo pa nič ne pomaga! Takega Bismarka bi nam tudi trebalo. — Na Bavarskem je nek general svojega ničvrednega sina tepel; sin ustreli iz revolverja 5krat v očeta pa ga ne zadene, na to ga oče s sabljo ubije! Grozen sad nekrščanske izreje otrok! — Francozi in Angleži so si na vs križ zavolj Egipta pa tudi zavolj otoka Matakong v zapadnej Afriki. Proti Afganistancem so Angleži zmagali z denarjem. Pri sklepanju miru z Jakob-Khanom so temu obljubili na leto 1.800.000 fl. plače proti temu, da jim nekaj zemlje odstopi.